

eul_wid: rhg-ae

Ἀνώνυμος ῥητορικὸς λόγος · Rhetorical Treatise Anonymous

Introduction to the Art of Rhetoric

Εἰσαγωγή εἰς τὴν ῥητορικὴν τέχνην

Period: Ῥωμαϊκὴ [Roman](#)
Dialect: Κοινὴ τεχνικὴ [Technical Koine](#)
Domain: Ῥητορικὴ [Oratory](#)
Format: Λόγος [Oration](#)

14.14. (5t) INTRODUCTIO ARTIS RHETORICAE Πρὸ παντὸς πράγματος καὶ πρὸ πάσης. ἐπιστήμης καὶ τέχνης τέσσαρά ἐστι ταῦτα τὰ ζητούμενα· εἴ ἐστι, τί ἐστι, διὰ τί ἐστι καὶ ὁποῖόν τί ἐστιν. Εἰ ἔστιν· ὅτι ἦν ἡ ῥητορικὴ, ἀφ’ οὗ ἄνθρωποι γεγόνασιν· ἔσχατον δὲ κατὰ μικρὸν συνετέθη εἰς τέχνην. Τί δέ ἐστι ῥητορικὴ; [‘τέχνη περὶ λόγου δύναμιν ἐν πράγματι πολιτικῶ, τέλος ἔχουσα τὸ πειστικῶς εἰπεῖν κατὰ τὸ ἐνδεχόμενον.’ ἄλλως] ‘δύναμις εὐρετικὴ καὶ ἐρμηνευτικὴ μετὰ κόσμου τῶν ἐνδεχομένων πιθανῶν ἐν παντὶ λόγῳ.’ τί ἐστι δύναμις; ‘δυναμῖς’ ἐστὶ πρᾶγμα ἐν μεσότητι, ὃ δύναται τις καὶ ἐπὶ ἀγαθῷ καὶ ἐπὶ φαύλῳ χρήσασθαι. ‘εὐρετικὴ δὲ καὶ ἐρμηνευτικὴ’, ὅτι δεῖ τὸν ῥήτορα εὐρεῖν πρῶτον καὶ νοῆσαι, εἴτα ἐρμηνεύσαι ἥτοι φράσαι.

14.15 ‘μετὰ κόσμου δὲ τῶν ἐνδεχομένων πιθανῶν’ πρόσκειται, ὅτι δεῖ πιθανῶς καὶ κοσμίως τὸν ῥήτορα λέγειν. πιθανὸς δὲ γίνεται λόγος, ὅταν προσήκοντας τοῖς ὑποκειμένοις προσώποις ἢ πράγμασι λέγωμεν λόγους. Διὰ τί δέ ἐστι ῥητορικὴ; διὰ τὸ κοσμεῖν τὸν τῶν ἀνθρώπων βίον καὶ τὰς πολιτείας· διὰ τοῦτο γὰρ καὶ πολιτικὴ λέγεται. [διὰ τοῦτο καὶ ὁ ῥήτωρ λέγεται ἀνὴρ πολιτικῶν πραγμάτων ἐπιστήμων, τῶν ἐφ’ ἑκάτερα ἐξ ἐνδόξων κατασκευαστής.] εἰ γὰρ τρία τὰ εἶδη τῆς ῥητορικῆς εἰσιν, οἷον δικανικόν, συμβουλευτικόν, πανηγυρικόν, τούτων δὲ ἄνευ ἀδύνατον συστῆναι πολιτείαν—δικανικόν γάρ ἐστι πᾶν τὸ ἐν κατηγορίᾳ καὶ ἀπολογίᾳ, τέλος δὲ αὐτοῦ τὸ δίκαιον, καὶ ἐν πολιτείᾳ εἰ μὴ κατηγορήσωμεν τῶν ἐχθρῶν καὶ ἀνασκευάσωμεν τὰς προτάσεις αὐτῶν, κατασκευάσωμεν δὲ τὰ ἴδια καὶ ἀπολογησώμεθα ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν, πῶς ἂν συσταίῃ πολιτεία; πάλιν συμβουλευτικόν ἐστι πᾶν τὸ ἐν προτροπῇ καὶ ἀποτροπῇ, τέλος δὲ αὐτοῦ τὸ συμφέρον, καὶ ἐν πολιτείᾳ εἰ μὴ προτρεψώμεθα πρὸς τὰ ἀγαθὰ, ἀποτρεψώμεθα δὲ ἀπὸ τῶν φαύλων, πῶς ἂν συσταίῃ πολιτεία; πανηγυρικόν δέ ἐστι πᾶν τὸ ἐν ἐπαίνῳ καὶ ψόγῳ, τέλος δὲ αὐτοῦ τὸ καλόν, καὶ ἐν πολιτείᾳ εἰ μὴ ἐπαινεσώμεθα τοὺς ἀγαθοὺς καὶ τὰ ἀγαθὰ, ψέξωμεν δὲ τὰ κακὰ καὶ τοὺς κακοὺς, πῶς ἂν συσταίῃ πολιτεία; —ἀναγκαίως οὖν ἡ ῥητορικὴ πολιτικὴ λέγεται· ἄνευ γὰρ αὐτῆς οὐ δυνατόν συστῆναι πολιτείαν.

14.16 ‘Ὅποῖον δὲ τί ἐστι ῥητορικὴ, τρόπον τινὰ ἐκ τούτων κατεφάνη· εἰ γὰρ ἀδύνατον ἄνευ αὐτῆς συστῆναι πολιτείαν, χρήσιμος ἄρα ἐστὶ καὶ βιωφελής. [Addit W: Πόθεν ῥήτωρ; παρὰ τὸ ρύδην, ὃ ἐστὶν ἀφθόνως, λέγειν. ῥητορικὴ πόθεν ἐτυμολογεῖται; παρὰ τὸ ρύδην, ὃ ἐστὶν ἀφθόνως, λέγειν· ἢ παρὰ τὸ συνηγορεῖν τοῖς νόμοις; ῥήτρας γὰρ ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ τοὺς νόμους. Eadem mutato ordine add. Vat. 1828: l. 8 ῥητορικὴ— 10 νόμους, tum 7 πόθεν ῥήτωρ—8 λέγειν.]